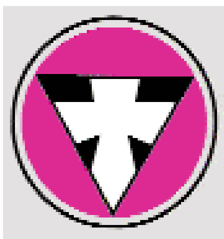

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 16 травня 2006 року № 19 (131)

14 ТРАВНЯ – ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ СЛАВИ СТЕЦЬКО

ЇЇ ДЕРЖАВОТВОРЧА СТРАТЕГІЯ...

Виповнилася чергова річниця від дня народження Слави Стецько – жінки-легенди, що несла у собі українську історію з усіма її злетами та падіннями, драматизмом та романтикою.

"Я все життя працювала для того, щоб українська нація була вільною і мала свою державу", – говорила про себе видатний політик, громадський і державний діяч, Голова ОУН (1991–2000) та КУН (1992– 2003), президент Антибільшовицького Блоку Народів (1986–2003), народний депутат України трьох скликань, людина невсипущої енергії.

Такою залишилася у нашій пам'яті й серцях вдячних нащадків, справжніх українських патріотів ця мудра й мужня українська жінка.

Сергій ПЛАЧИНДА

...І яка ж вона – державницька стратегія Слави Стецько – актуальна саме сьогодні – в найсмутніший, здається, період п'ятнадцятирічного буття незалежної України.

Передусім її – як нікого, на жаль, з тодішніх провідних державних і політичних діячів – турбували проблеми аграрного сектора, хвилювала доля українського села як етнічної основи української нації та як годувальника країни.

Тож тільки-но я вступив до КУНу (липень 1996), пані Слава одразу запропонувала – як колишньому голові Української селянської демократичної партії – очолити референтуру з питань розвитку українського села. Тоді ж у нас відбулася серйозна розмова: пані Слава попросила розповісти про стан справ на селі. Я мусив насамперед звернути увагу на злочин, що його творили посадовці – комуністи, соціалісти, "п'ята колона" Москви і навіть Міністерство сільського господарства, а також райдержадміністрації – всі вони всіляко гальмували, ігнорували процес приватизації землі та колгоспного майна, не бажаючи зробити селянина господарем землі, на якій він працює. Більше того, вороги приватизації спонукали селян продавати за безцінь майнові сертифікати, чим спотворювали і фактично унеможливлювали майнове паювання. Засоби масової інформації не подавали жодних роз'яснень, застережень. А наймасовіша газета "захисту інтересів селян" "Сільські вісті" "принципово" не вживала слово "фермер", хоча фермерські господарства, незважаючи на несприятливі обставини, демонстрували високий рівень господарювання на землі (до речі, найбільшою заслугою Української селянської демократичної партії є те, що вона ще 15 лютого 1992 року створила Асоціацію фермерів України). Вся ця антидержавна і антиукраїнська комуно-соціалістична політика "на захист колгоспів" сприяла пограбуванню села, злочинній "прихватизації" керівною "елітою" колгоспної техніки та тваринництва.

Вислухавши мене, пані Слава сказала: "Своїм письменницьким пером вступайте в бій: пишіть! Але..."

Пані Слава на якусь хвилину замислилась, відтак мовила: "Але треба знайти позитив... Не може бути, щоб на всю Україну не знайшлося позитивного прикладу. Шукайте. Треба, мабуть, поїздити".

Се була мудра порада. Одначе моя поїздка на рідну Кіровоградщину була безплідною: лише й того, що побував на "круглому столі" в Новоукраїнському районі, де гарно говорили про приватизацію, планували, обіцяли, але діла ще не було.

Та ось до КУНу надійшла радісна звістка: на Миколаївщині в селі Кіняцьпіль відбулася приватизація у повній відповідності до Указу Президента України про прискорену приватизацію в сільському господарстві.

"Негайно їдьте і пишіть", – сказала мені пані Слава, надаючи відрядження.

Справді, село Кіняцьпіль Первомайського району – перше в Україні провело приватизацію землі та майна. І то – завдяки голові КСП Миколі Москаленкові. Він працював у колгоспі трактористом. А коли господарство реорганізувалося в КСП, головою обрали саме його – молодого, чесного, працьовитого, дбайливого, тямовитого. Головна його заслуга – зберіг техніку й тваринництво, не дав районній корумпований "еліті" пограбувати господарство. Кмітливий: скористався послугами добродійної американської фірми "Ранко" (заснувала в кожному обласному центрі України і в Києві свої контори, котрі мали субсидувати землемірні роботи в процесі приватизації землі, але реклама сих контор була фактично під забороною).

Тож на кожного члена КСП припало по 7 га землі й по добрій частці колективного майна.

Та сталося неймовірне: Первомайська райдержадміністрація відмовилася надавати селянам Кіняцьполя акти про вічне користування своїми наділами. Тобто творився відкритий – на офіційному рівні – саботаж Указу Президента України від 11 листопада 1994 року про прискорену приватизацію землі й майна в аграрному секторі.

Але Москаленко не розгубився: надіслав сердиту телеграму Президентові України про факт саботажу, а копію – голові облдержадміністрації і... врочисте вручення актів таки відбулося. Так утворилася нова форма сільськогосподарського виробництва: колектив власників землі. Відокремилося лише 14 осіб. Їм надано було відповідну кількість техніки та тваринницьких приміщень.

Я приїхав в Кіняцьпіль, коли колектив приватних власників збирав щедрий урожай, працював ковбасний цех і село вже мало свій продуктовий кіоск у Первомайську...

Брошура про досвід села Кіняцьпіль за підтримки Слави Стецько швидко вийшла і розійшлась Україною. Нею, як стало відомо, скористалося близько 150 господарств України – провели приватизацію землі й майна за прикладом Миколи Москаленка. А решта 11 тисяч господарств? Розграбовано, розбазарено... Перетворено українське село у велику руїну. І тоді подумалося: "Бути б Славі Стецько Прем'єр-міністром чи Президентом України – були б ми квітучою державою".

Другий напрямок державницького мислення Слави Стецько – її кредо: без національної гідності керівного складу посадовців-українців розбудувати незалежну Україну неможливо. А ніщо так не виховує національну гідність, як славна, велична, героїчна і водночас драматична історія України.

Я є свідком того, як глибоко і пристрасно цікавилася пані Слава історією України: незважаючи на свою зайнятість, знаходила час, аби запросити мене на розмову з питань минувшини нашого краю. Цікавили її Трипільська культура, Оріана, Скіфія, Сарматія, надто – Оратанія-Антія-Україна IV–VI століть, гармонія між гілками влади тієї давньоукраїнської держави – законодавчою (віче!), виконавчою (цар і воєводи) та особливо – духовною владою (волхви). "Її, тієї духовної влади, так бракує нам", – повторювала.

Одного разу пані Слава сказала мені: "Пишіть... Пишіть про коріння української нації... Про державницькі шляхи України. Бодай коротко. "Вже написано, – кажу. – Коротко. Та не можу видати". "Що треба? Кошти?". "Так. Бодай дещицю..."

І пані Слава надала певну суму грошей на видання книжки... З тією сумою я потягся до Миколи Ляшенка – директора видавництва "Бібліотека українця". За кілька тижнів вийшла книга "Лебедія. Як і коли виникла Україна".

Приємно, що саме КУН за сприяння його голови Олексія Івченка, заступника голови Володимира Борейчука та мецената Миколи Негрича перевидав сю книгу в доповненому варіанті. І се видання – добра пам'ять про Славу Стецько, про її державницькі уроки, головний з яких – плекати національну гідність і гордість в собі, в українців на прикладі величної й болючої історії України.

ОФІЦІЙНО

ПРЕЗИДЕНТ ЗАКЛИКАЄ ВИЗНАТИ ВОЇНІВ УПА

6 травня у своєму щотижневому радіозверненні до громадян Президент України Віктор Ющенко наголосив на необхідності офіційно, на державному рівні визнати всіх борців за волю й незалежність України.

"Прикро, що на офіційному рівні держава досі не визнала всіх, хто воював за свободу й незалежність України", – сказав зокрема в своїй промові Президент. "У цій справі я покладаю великі сподівання на новий парламент. Сподіваюся, він зуміє вирішити питання статусу всіх, хто воював", – зазначив В. Ющенко.

Президент України переконаний, що "Верховна Рада повинна віддати шану всім, хто захищав свою Батьківщину, і проголосувати за закон, який визнає воїнів УПА ветеранами війни". При цьому Віктор Ющенко вважає, що "це має стати одним із пунктів політичної угоди про формування коаліції".

... І ВРЕГУЛЮВАТИ МОВНЕ ПИТАННЯ

Прес-секретар Президента Ірина Геращенко повідомила, що Віктор Ющенко доручив Генпрокурору Олександру Медведьку вжити заходів для приведення рішень Луганської, Харківської і Севастопольської місцевих рад про надання російській мові статусу регіональної у відповідність до вимог Конституції, з урахуванням висновків Міністерства юстиції. "Президент стурбований цим "парадом суверенітетів і розціниє такі рішення як перевищення місцевими радами своїх повноважень", – сказала Геращенко.

Вона також заявила, що Президент України доручив секретарю РНБО Анатолію Кінаху підготувати засідання, присвячене питанню забезпечення реалізації державній мовній політиці в Україні, а прем'єру Юрію Єханурову – прискорити формування більш дієвих систем інституційного і нормативно-правового забезпечення державної мовної політики.

Відповідний лист Віктор Ющенко надіслав міністру закордонних справ Борису Тарасюку.

Прес-служба Конгресу Українських Націоналістів

ВИРІШИТИ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ

ЗАЯВА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Напередодні відновленого у незалежній Україні Дня Героїв традиційно активізується дискусія щодо героїчної історії українського народу. Знову зазвучала тема визнання Української Повстанської Армії. Щоправда, додатково виникла тема перепоховання у Львові творця Організації Українських Націоналістів Євгена Коновальця.

Конгрес Українських Націоналістів, який є єдиною парламентською партією, створеною ОУН під стягом Бандери, підтримує ідею повернення Героїв в Україну. Однак вважаємо, що у героїчній історії України є багато видатних синів та дочок, а українська нація рівна серед гідних. Тому в столиці України Києві має постати Пантеон Героїв, до якого потрібно перепоховати Мазепу і Орлика, Бандеру і Коновальця, Петлюру і Стецька. Місце Шухевича, Міхновського, Петрушевича теж у цьому Пантеоні.

Конгрес Українських Націоналістів вважає, що на державному рівні мають вирішитися такі питання:

– створення Пантеону Героїв у Києві;

– надання воякам ОУН-УПА особливого статусу Борців за незалежність України, а не прирівняння їх до статусу учасників ВВВ чи Другої світової війни і, таким чином, їхнього визнання.

Лише після цього можуть розглядатися ініціативи щодо перепохования в Україну героїв, які, безумовно, відбудуться. Герої мають повертатися в Україну героями, і на гідне місце. Вони на це заслужили.

Слава Україні!

Героям Слава!

ТЯГАР ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ

Павло ВОЛЬВАЧ

"Будь-яка премія – це як надгробна плита для письменника", – говорив хтось із великих – здається, Еліот. І, напевно, мав рацію. Але спробуймо відійти від цієї метафори і погляньмо на справу більш раціонально. І більш конкретно. Тобто, поставимо питання так: якщо премія існує, що змінює вона в літературному житті загалом і письменницькому зокрема? У нашому випадку йдеться, звісно ж, за премію неабияку, а Шевченківську – вищу премію в Україні.

Приблизно з такими питаннями я звернувся до деяких людей, так чи інакше пов'язаних з "шевченківською" темою.

Тараса ФЕДЮКА добре знають любителі літератури. Він належить до покоління так званих "вісімдесятників", покоління, котрому пішло на шостий десяток, в котрого за плечима десятки книжок, але котре, за спілчанськими мірками, проходить під графою "молодь". Може, ще й через те свого часу ця "молодь" створила АУП – Асоціацію українських письменників – організацію, альтернативну Національній спілці письменників – принаймні, на рівні декларацій. Ось від цієї Асоціації пан Тарас із поетичною збіркою "Золото інків" і номінувався цього року на Шевченківську премію. Отож…

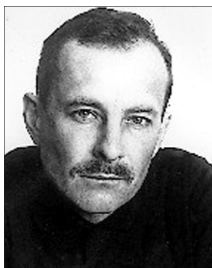

Т. ФЕДЮК: Либонь, жодна мистецька премія не має абсолютно ідеальної естетичної чистоти, а майже в кожній премії присутні якісь певні складові. Скажімо: корпоративна, політична, етнічна навіть, можна сказати. Через те казати про те, що ось є якась ідеальна мистецька премія, вочевидь не доводиться. А кількість людей, які висуваються, завжди більша від кількості людей, які отримують. Чи не є якоюсь девальвацією? Не знаю. Тут дуже важко сказати, тому що різні періоди були. Мабуть, отак і треба оцінювати – як воно є насправді, і як воно є наразі.

– Як я розумію, Національну премію імені Шевченка дають за вершинні здобутки в царині культури. Але чи можуть шедеври чи принаймні вершинні твори з'являтися щорічно?

– Важко мені тут сказати. Вочевидь, що – ні. Можливо, декого, а може, і значну кількість, а може, й більшість лавреатів тієї ж Шевченківської премії років через 50 ніхто не згадає. Але є процес, є умови конкурсу. Зрештою, по-різному можна оцінити, скажімо, минулорічне збільшення самої кількості Шевченківських премій з п'яти до десяти. Може, десять уже й забагато. Навряд чи 10 вершинних творів можна щороку фіксувати. Вже скоро всі, хто знають букви, будуть лауреатами.

На відміну від Тараса Федюка, прозаїк Євген ПАШКОВСЬКИЙ – чинний лавреат, майже забронзовілий класик. Без його творів, скажімо, "Безодня", "Вовча зоря" чи роману-есею "Щоденний жезл", за який Пашковський і удостоївся найвищої літературної нагороди, культурна картина України була б неповною. А що змінило лавреатство в його особистому житті? Зрештою, як премія позначається на соціальному статусі ощасливленого письменника?

З цими запитаннями я добився до Євгена Пашковського в житомирську глушину, на батьківщину Євгена, де він пасічникує, зрідка навідуючись до Києва. Отож, премія…

Є. ПАШКОВСЬКИЙ: Вона швидше відправляє його на той світ. Тому що письменником-лавреатом треба бути на відповідному побутовому рівні, який премія не забезпечує. Вона є одноразовою гуманітарною допомогою, і то дуже дрібною. Декілька депутатських зарплат на сьогоднішній день. Колись, нагадаю, премія тягнула за собою тисячні тиражі, переклади на інші мови, а з цього всього складалися наші бібліотеки. Тепер, коли я, наприклад, лавреат, мені дзвонять діти – з університетів, зі шкіл, і кажуть: "Де знайти вашу книжку?" І я вмираю від сорому так, як я не вмирав досі. Тобто, я цій премії настільки радий, як власній мотузці, на якій я маю повіситися. За це я глибоко дякую попередній владі і теперішній: за державну премію, яка закопує мене швидше, ніж царський уряд колись закопував Шевченка. Діти України не мають читати книжок, які я написав на свою голову...

Я кажу це абсолютно спокійно і зі співчуттям до тих лавреатів, які мають її отримати.

– Євгене, тобто, власне, не так і важливий грошовий еквівалент премії? Значно важливішим є те, що відбувається потому, яка система уваги до письменника створюється, так?

– Ну, а навіщо ж вона створюється. Це ж державна премія, національне визнання дає... Національне ставлення повинно тягнути за собою і загальнонаціональні справи. Йдеться про відповідні тиражі за 100 тисяч, які були при НЕУКРАЇНСЬКІЙ владі. А УКРАЇНСЬКА влада, я думаю, повинна розкошелюватися на сто і з лишнім тисяч. Тому що бібліотек у нас достатньо, вони не заповнені жодною достойною книгою за останні 15 років. Я стояв на цьому й стою. А коли доросте до цього українська влада, то мене вже хвилює найменше. Україна починається з української книги, а не з українських "депутякал", і не з українських псевдолідерів.

І мене хвилює, чи є українська книга в українських родинах, в домашніх, шкільних, сільських, вузівських бібліотеках – оце мене хвилювало, хвилює і буде хвилювати, бо я на це працюю. А хто повинен це втілювати?.. Колись спитали про це Олеся Терентійовича Гончара. А він каже: "Продайте кілька танків і видайте книжки!" У нас продали всю армію, все розікрали – а на книжки не знайшлося! То це не Україна, а українська погибель.

м. Київ

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

"ОНУКИ ЗА ДІДІВ ТА ІСТОРИЧНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ"

Під таким гаслом 9 травня в м. Житомирі на Соборному майдані відбулася акція на підтримку ОУН-УПА. Її учасники вимагали визнати ОУН-УПА воюючою стороною у Другій світовій війні як військового формування, що боролося за створення самостійної Української держави.

Організаторами акції були члени Конгресу Українських Націоналістів.

Перехожі, зокрема ветерани, уважно розглядали молодих людей, які виступали на підтримку УПА. Дехто засуджував, інші дарували квіти. Проведенню акції намагалися перешкодити декілька молодих людей, які закривали плакати українських націоналістів і не давали можливості спілкуватися з людьми.

МЕР-СОЦІАЛІСТ ЗАБИРАЄ В УКРАЇНЦІВ ЦЕРКВУ

Чернігівська обласна організація Конгресу Українських Націоналістів за участю місцевої організації Молодіжного Націоналістичного Конгресу провела акцію підтримки передачі Катерининської церкви Українській Православній Церкві Київського патріархату. Учасники акції разом із вірними Київського патріархату відбули молебень біля Катерининської церкви та зачитали заяву патріотичних сил Чернігова, в якій висловлено "рішучий протест проти планів політиків-соціалістів зашкодити передачі Катерининської Церкви Українській Православній Церкві Київського патріархату".

Останнім часом у Чернігові ведуться справжні церковні війни. Більшість храмів міста (близько 20) належить Українській Православній Церкві Московського патріархату. Кожна спроба передати храм церковній громаді УПЦ КП наштовхується на шалений опір. Так, проти передачі Катерининської церкви Українській Православній Церкві Київського Патріархату виступив новообраний міський голова Чернігова соціаліст Микола Рудьковський. До нього приєднався керівник управління МВС у Чернігівській області, генерал-майор Василь Костюк, який пройшов до Чернігівської облради за списком Соцпартії. Високий міліцейський чин промовисто попередив, що в разі передачі Катерининської церкви УПЦ КП він не нестиме відповідальності за подальший розвиток подій у місті.

ЗВІРЯЧИЙ ОСКАЛ КОМУНОФАШИЗМУ

Як повідомив голова Сімферопольської міської організації КУН Василь Овчарук, 10 травня в Сімферополі (АРК), біля постійного представництва Президента України Віктора Ющенка, відбулася акція, організована антиукраїнськими силами, спрямована проти офіційного визнання державою вояків Української Повстанської Армії.

Під час акції кілька десятків агресивно налаштованих молодиків, переважно члени організації з більш ніж сумнівною репутацією під назвою "Прорив", спалили прапор Конгресу Українських Націоналістів.

Голова "Прориву" Надія Полякова заявила: "Реабілітація вояків УПА рівносильна реабілітації фашизму. А реабілітація на державному рівні – це виклик всьому цивілізованому світу".

"Я спалив прапор КУНу, але якщо я побачу бандерівців з ОУН–УПА, я їх так само палитиму", – сказав один з молодиків, котрий брав участь у провокативній акції.

З історії відомо, що шлях від спалення прапорів до фізичних розправ – надзвичайно куций і кривавий. Ним пройшли ідейні натхненники "Прориву" і йому подібного сміття – Гітлер і Сталін. Новітні коричнево-червоні комунофашисти, схоже, не проти погеробствувати на розпеченому вугіллі Історії.

Своє жорстке слово у відповідь на хамство і провокацію розгнузданих молодиків мусить сказати українська влада.

Підготовлено прес-службою Конгресу Українських Націоналістів

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 32-23-48
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Максимович Олег	(0332) 72-39-35, (03322) 401-98
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ЗНАТИ ПРАВДУ!

КОЛОНІЗАТОРСЬКИЙ "ДЄНЬ ПОБЄДИ"

Микола ГАЛИЧАНЕЦЬ

Свого часу прокомуністична і москвофільська більшість Верховної Ради України визначила для нації свято – "День перемоги".

Важко зрозуміти, на честь якої "перемоги" святкування, кого перемогла наша нація?

1941 року соціалістичні диктаторські режими двох держав – протестантський гітлерівський націонал-соціалістичний режим Дойчлянду і атеїстський сталінський марксистсько-соціалістичний режим Союзу РСР почали війну за завоювання нових колоній.

Уся українська земля стала ареною великих небувалих битв, бо кожен з агресорів бажав колонізувати багату українську землю і працьовиту націю. Війна – жахливе людиновбивство і людинокалічення, нищення-руйнування сіл і міст, грабежі національних і сімейних благ.

Для стимулювання людиновбивств, руйнувань і грабежів придумали найбільш ретивих нагороджувати спеціальними таврами – медалями і орденами, званнями героїв.

Українців як колонізованих громадян російського Союзу-колонізатора призивали до червоної армії воювати проти гітлерфашизму. Дойчлянд-колонізатор не мав юридичного права призивати українців до своєї армії, тому вивозив їх до райху працювати у ВПК замість призваних своїх громадян. Українців-добровольців було обмаль у складі вермахту: батальйони "Нахтігаль" і "Роланд", дивізія СС "Галичина", добровільно-примусові поліцаї воювали на боці вермахту зі сталінфашизмом. Це дрібниця. Полонені радянські генерали-колабораціоністи з полонених радянських солдатів і офіцерів організували в системі вермахту дві гігантські армії ("власовці"): 1 мільйон 200 тисяч і 800 тисяч – разом два мільйони солдатів. Оце розмах! Оце показник комуністичного виховання і радянського патріотизму. Понад мільйон "власовців"-зрадників поселили п'ятиколонниками на землі Січі Запорозької – Донбасі – каятися, відбудовувати шахти. Їхня еліта організувала собі "Власовляндію", хочуть "федерації" і криміналогенно-корупційно та москвофіло-неоколонізаторськи управляти Україною. Не вийде!

Під час воєнних дій наша нація мала великі втрати: 3,5 млн мобілізованих українців вбиті на фронтах за сталінфашизм, 1,3 млн військовополонених українців гітлерфашисти вбили у таборах для полонених; 2,4 млн осіб вивезено остарбайтерами, вбито 4 млн українського мирного населення – всього у війні гітлерфашизм і сталінфашизм знищили 10 млн українців.

Зруйнували чи вивезли 16150 підприємств, знищили 2800 колгоспів, 872 радгоспи, 1300 МТС; зруйновано або повністю спалено 28000 сіл, 714 селищ і міст. В ім'я чого українська нація мала такі жахливі людські та матеріальні втрати?

Єврейська нація, наприклад, втратила 6 млн осіб, а рейваху на весь світ, вимоги компенсації і покарання винних. Українська нація зазнала значно більших людських і матеріальних втрат, але мовчить. Нині нація усунула москвофільський олігархо-нуворишський корупційний кравчуко-кучмів режим, і час на весь голос, не соромлячись, кричати, вимагати компенсації від Росії і Дойчлянду, Мадярії і Румунії, чиї війська руйнували і вбивали.

Незважаючи на важке воєнне становище Союзу-колонізатора, сталінфашизм не забував про геноцид української нації. Не голодомором вже, а "українськими радянськими партизанами" і "українським комуністичним підпіллям". На українську землю в тил гітлерфашистським військам перекинуто полки і дивізії радянських внутрішніх військ-карателів ("другий сталінський фронт") Бегми, Ковпака ("фіговий листок"), Наумова, Сабурова тощо, якими командував генерал НКВС Строкач. Створено з руських діаспораків 33 підпільних обкоми і міськкоми, майже 3500 диверсійних груп.

Ці внутрішні війська карателів цинічно названо "українськими партизанами" для обману гітлерфашизму і світу, ніби українці – за сталінфашизм. Ці карателі залучали в "партизани" комуністів та руських діаспораків-п'ятиколонників. Посилати і так називати ці війська було підло, бо гітлерфашисти стали з ненавистю ставитися до українського мирного населення, за порушення нейтралітету криваво мстили українській нації розстрілами невинних заручників, спаленням сіл. Тому нація мала великі втрати (4 млн) серед мирного населення. Геноцидити українську націю будь-якими методами – менталітет і генна звичка ординців руської нації, бо так робили століттями. Це кривава мізантропія-ненависть і ксенофобія до українців.

Ці "партизани" нещадно грабували українське населення. Їх посилали ніби для диверсій в тилу гітлерівців, а насправді для терору над українцями, щоб вони не були нейтральними до гітлерівців. І для розгрому українського національного Руху Опору гітлерфашизмові: груп самооборони (УНСО – Українська національна самооборона) та справжніх українських партизанів – полків Української повстанської армії (УПА). Коли "доблесні партизани"-карателі підійшли до територій дії УПА, то просили мирного співіснування, рідко вступали до бою, але звітували победоносно.

Російський уряд і парламент, руська діаспора на нашій землі досі цькують і зневажають, ображають українську УПА, не визнають учасниками бойових дій Другої світової війни (окремо від ветеранів "Отечественной") проти гітлерфашизму і сталінфашизму. Хоча своїх рядових солдатів і молодших офіцерів-"власовців" давно амністували, визнали учасниками бойових дій, надали відповідні пенсії й пільги. Така російська колонізаторська правда.

У жовтні 2004 року президенти В. Путін і Л. Кучма провели в Києві парад українських військ на честь "60-річчя визволення" України від гітлерфашистських колонізаторів. Насправді В. Путін і Л. Кучма та іже з ними, головно руська діаспора, раділи і фактично святкували 60-річчя неоколонізації або нового завоювання всієї України Росією.

Після "визволення" від гітлерфашизму українська нація не зажила в мирі і добробуті, почалася для української нації нова мука російського євразійського ординського рабства: експлуатація економіки, руйнування мови і культури, розстріли невинних, виселення на ординські землі в Сибір і ГУЛАГи, новітнє комуністичне спецрабство, геноциди.

Хитрі російські потенційні неоколонізатори ще й нині продовжують зомбування українців, бо нагороджують ганебними таврами (медалями і орденами) з колонізаторською символікою і вождями українців-ветеранів.

Путіно-кучмівські хитруни нині додатково до тавр присвоюють рядовим військові звання лейтенантів. Для чого нині восьмидесятилітнім ветеранам тавра і звання? Нині їм, у бідності, потрібний матеріальний добробут при старечій немочі і нинішніх злиднях. Подай, президенте Путіне, з нафтогазодоларів Росії по сто-двісті доларів ветеранам "Отечественной" – це і буде скромна плата і пошана.

Вшановувати пам'ять невинно загиблих у Другій світовій війні громадян України, навіть за інтереси Союзу-колонізатора, і ветеранів – святий обов'язок рідних, нації і держави. Вшановувати треба гідно. Пам'ятники також потрібні. Не на честь колонізатора-переможця з його символікою, а для пам'яті жертв-українців. Сумувати слід разом зі світовою громадськістю у Всесвітній День пам'яті 8 травня.

Верховна Рада України зобов'язана скасувати святкування колонізаторського "Дня победи". Визначити для нації свято і неробочий день 8 травня – Всесвітній День пам'яті загиблих і вшанування ветеранів Другої світової війни.

МОВА І НАЦІЯ

ХАРТІЯ: ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ШАХРАЙСТВА?

Богдан СТЕПОВИЙ

Деякі місцеві ради, зокрема Харківська міська, Луганська обласна і Севастопольська міська, останнім часом атакують 10 статтю Конституції України про державність української мови, фактично надаючи такий статус російській. Новообрані місцеві депутати посилаються на європейську Хартію регіональних або міноритарних мов.

Цю Хартію було складено в Європі з метою захисту мов, яким загрожує зникнення. Справді, у деяких європейських країнах є мови корінних на певній території етносів, що занепадають. Наприклад гельська (шотландська) мова в Шотландії. Нині з 6 мільйонів шотландців нею розмовляють лише 80 тисяч так званих хайлендерів-горян, решта – англійською. Чи, приміром, ірська (ірландська) мова, якою володіє лише один ірландець з кожної сотні. Є ще дуже загрожена мова давнього і загадкового народу басків на північному сході Іспанії, мова провансальців, що зникає на півдні Франції, мова острова Корсика, ретороманська мова в Швейцарії. Ось саме в ім'я збереження для світової культури цих мов було створено Хартію.

Проте цікаво, що Франція і Російська Федерація ратифікувати цю Хартію відмовилися. Та й жодна інша держава не ратифікувала її в повному обсязі, без застережень. За винятком України часів Кучми... Як стверджують деякі українські мовознавці, під час перекладу тексту європейської Хартії на українську мову припустилися (умисно чи ні – то інше питання) багатьох помилок, що докорінно змінюють сенс і дух європейської Хартії регіональних або міноритарних мов.

В українському варіанті переклали так, що нібито регіональні мови це щось одне, а міноритарні – щось зовсім інше. Насправді, в оригіналі йдеться про синоніми, так регіональне і міноритарне є одним і тим же самим.

Що ж таке міноритарна мова за Хартією? Це не мова національної меншини, як витлумачили це певні сили в Україні. Це саме меншинна, реліктова, слабо поширена мова. Приклад: китайці є в Україні національною меншиною, за офіційною статистикою їх у нашій державі проживає приблизно 50–70 тисяч осіб. Але чи можна назвати меншинною мову, що нараховує 1,5 мільярда носіїв, мовців? Ясна річ, що спеціально захищати таку мову є безглуздям.

В Україні справді загроженими мовами є кримськотатарська, караїмська, кримчацька, гагаузька, ідиш, адже за ними стоять вельми обмежена (десятки тисяч, часто лише тисячі) кількість мовців. Саме їх треба за Хартією захищати. Ба більше, в Україні в багатьох регіонах загроженою є українська мова, саме вона там перебуває під загрозою зникнення. І тому, керуючись духом і буквою Хартії, там варто оголосити державну українську мову ще й регіональною і міноритарною для її подвійного захисту. Саме це було б справжньою перемогою європейської Хартії.

У нашій Верховній Раді за співкерівництва спікера колгоспного ладу Олександра Ткаченка, європейську Хартію витлумачили з точністю до навпаки, в інтересах захисту російської (не міноритарної, а мажоритарної) мови. Це тлумачення заклало міну під Конституцію України, практично скасовуючи дію 10-ї статті в більшості регіонів держави.

А між тим, у європейській Хартії чітко зазначено, що будь-які заходи щодо захисту регіональних або міноритарних мов не повинні шкодити державним мовам країн і необхідності їх вивчення громадянами. У нашій ситуації навпаки, російську мову використовують як засіб нехтування державною українською. Коли в 1999 році Верховна Рада прийняла закон про ратифікацію Європейської Хартії в її проросійському варіанті, Конституційний Суд України скасував цей закон, як такий, що порушує Конституцію.

У 2003 році особисто Леонід Кучма посприяв другому прийняттю цього антиукраїнського закону. Однак тоді до Конституційного Суду ніхто не звернувся, а цей орган працює лише "на прийом", він не може сам виявляти ініціативу. Хто повинен звернутися туди сьогодні?

У багатьох наших регіонах у руках українофобів теза про "регіональність" російської мови стала знаряддям для фактичної заборони української. Усе офіційне діловодство з української масово переводиться на російську мову.

Мовне питання українофоби зробили прапором боротьби проти соборності України, проти національного характеру нашої держави. І тут треба не відступати перед ними, а давати рішучу відсіч, бо кожна поступка влади лише посилює їхні політичні аспекти. Антиукраїнська мовна істерія, що ми переживаємо сьогодні, є розплатою за 15 марно згаяних років, коли в нас не було широкої, послідовної і глибинної українізації. Наша влада має, нарешті, навчитися здійснювати демократію так, щоби не віддавати її у руки нашим ворогам як зброю проти України.

Святослав ЯНКОВСЬКИЙ,
член Національної спілки
журналістів України

АКТУАЛЬНО

АЛЬТЕРНАТИВА ЕНЕРГОНОСІЯМ

Двадцята післячорнобильська весна... Тим часом позиції державних чиновників і політиків, які працюють у галузі атомної енергетики, мутують – від повної відмови від ЧАЕС після аварії – до нинішніх розмов про відновлення й нарощування її потенціалу. Безперечно, є певні причини, які змусили владу так кардинально змінити своє ставлення до проблеми – це дії Кремля, який намагається будь-що поглибити енергетичну кризу в Україні, дестабілізувати, а в підсумку й знищити якщо не політичну незалежність, то, принаймні, економічну.

Заради власного самозбереження держава мусить подбати про власну енергетичну безпеку.

Нині 2/3 енергоносіїв ми імпортуємо з Росії, притому, що світові стандарти диверсифікації рекомендують одержувати не більше 30% енергоносіїв від одного імпортера. Чим це загрожує, ми переконалися взимку!.. І паливо для АС ми також купуємо у росіян, геополітичні апетити яких останнім часом переважають економічний здоровий глузд! Де гарантії, що завтра нас знову не притиснуть? Цього разу вже цінами на паливо для АС?

Схоже на те, що російський газпромівський пресинг дечому таки навчив (чи просто налякав) наших високопосадовців. Тепер з їхніх вуст дедалі голосніше чути міркування про продовження експлуатації вже існуючих АЕС та будівництво двадцяти(!) нових енергоблоків.

Так український істеблішмент шукає альтернативу російському газу та нафті.

Звісно, російські копалини вичерпні, тому їхній пошук та видобуток тільки ускладнюватиметься. До того ж, в умовах геополітичної нестабільності небезпечно залежати від чужого "доброго дядечка".

Зважаючи на чималі поклади урану в Україні, ідея власного виробництва ядерного палива виглядає цілком природно, і, безперечно, лобіюється певними структурами. Однак це – лише можлива далека перспектива! До того ж, дуже дорога – мільярди доларів інвестицій! Та й екологічно не бездоганна! Чим розплачуватимемося?! Здоров'ям, життям українців? Новими чорнобилями? Останніми гривнями з гаманця українця?.. Бо інвестор – не манна небесна. Інвестиції повертатимуть за рахунок підвищення цін на електрику...

А вже нині гостро постає проблема продовження безпечної роботи вчорашніх монстрів – ядерних реакторів, проектний термін дії котрих спливає після 2010 року.

Але, зважаючи на те, що науковці у жодній країні світу не володіють технологіями повної утилізації радіоактивних відходів, кількість яких із кожним днем збільшується, постає запитання: чи варто перетворювати країну на суцільний могильник?!.. Бо і за двадцять літ ми не спромоглися прибрати 10 мільйонів тонн (!) радіоактивних відходів, розкиданих по 30-кілометровій зоні, лише з одного реактора...

Отож, використання не лише традиційних джерел енергії, а й альтернативних, актуальне, як ніколи.

Від часів комуністичної гігантоманії в Україні залишилося у законсервованому, а подекуди й занедбаному стані майже тисяча малих гідроелектростанцій. Тож для чого шукати інвестора: для будівництва нового ядерного монстра чи для того, аби відновити те, що вже є?

Нині Україна є лідером у Східній Європі та СНД в галузі розвитку вітроенергетики!

У Національній академії наук України складено вітроенергетичну карту держави, згідно з якою великого економічного ефекту можна очікувати у Криму і Карпатах, у Донецькій, Полтавській та Харківській областях, у Приазов'ї, де швидкість вітру сягає 30 м/сек.

У Європі є чималі території, де вітряки дають 10–15 % електроенергії! Цей напрямок потрібно розвивати і в Україні.

Щодо нафти, то замість бензину автомашина добре їздитиме на біоетанолі. ККД двигуна на етанолі більший на 5%, а шкідливі викиди – на третину менші.

Завдяки потужній українській спиртовій промисловості перспектива виробництва етанолу для цих потреб має добре підґрунтя. Бразилія щороку з цукрової тростини виробляє 10 млн тонн біоетанолу. То чим ми гірші?

Україна – велика аграрна держава – має всі передумови виробляти і біоетанол, і біодизель із ріпаку, сої та рапсу. Таке пальне вже нині стає рентабельним з огляду на нинішнє та подальше зростання цін на нафту у світі.

Майже ніякого прибутку не приносить і щорічний український ресурс біомаси (понад 100 млн тонн соломи й очерету). Солома або спалюється, або гниє на полях, і в ній розводяться миші. Тим часом комунальним господарствам малих міст і містечок кожної зими катастрофічно не вистачає грошей на дороге пальне для обігріву осель. А високоефективні промислові опалювальні котли, що працюють на соломі чи тирсі, їдуть з Рівного та Житомира – гріти німців, іспанців, французів.

Згадаймо і невичерпну енергію Сонця – нині до 34% сонячного світла можна перетворювати в електрику. Сонячні колектори успішно трансформують сонячну енергію в теплову. В світі використовують навіть біогаз зі сміттєзвалищ для виробництва тепла та електрики – адже дбайливий господар знайде застосування й непотребу. І хоча і в нас, як і в цілому світі, існує потужне енергетичне лобі, котре переймається лише своїм добробутом, майбутнє-таки за відновлювальною енергетикою! Бо колись і в росіян закінчаться корисні копалини, а ядерні відходи вже не буде де захоронювати.

Отже, РНБО разом із Президентом України В. Ющенком, розробляючи довгострокову державну стратегію розвитку енергетики до 2030 року, мають дбати не тільки про теперішній економічний ефект, а й про наступні покоління, котрі не повинні сушити собі мізки над тим, куди подіти небезпечні відходи, накопичені й залишені недолугими пращурами.

Ми маємо всі передумови для енергетичної незалежності.

Тож треба діяти!

м. Київ

КОНТРОВЕРСІЇ

ДВІ СТОЛИЦІ

Степан ПРОЦЮК

У моїй уяві існують дві українські столиці: Київ і Львів (тільки не нагадуйте, будь ласка, що до 1934 року деякий час функціонувала інша столиця – Харків). Почнемо із першої.

I

Моя доля химерним чином пов'язана з Києвом. Я закінчив у цьому місті аспірантуру і, будучи лінькуватим до науки, все ж захистив дисертацію. Із цим містом пов'язані своєрідні (дозвольте не уточнювати) сторінки моєї людської і літературної біографії. Не приховаю, що я завше хотів жити у цьому місті, але цін хоча б на столичну однокімнатку не витримало би і десять моїх кишень. У Києві мені переважно легко і радісно, можливо через те, що останніми роками приїжджаю туди не частіше, як раз на півтора-два місяці...

Мій Київ не бундючний і не закомплексовано-гонористий (на відміну від мого Львова, але про це трохи далі). Мій Київ зберіг залишки княжої слави та історичної величі. Тут живе надто багато обдарованих і мудрих людей, щоб залишатися самотнім. Хоча дурнів теж немало... Тут є можливість десятиліттями не перетинатися із тими, хто не любить тебе і кого, ясна річ, не любиш ти.

У Києві не застигає час, і водій маршрутки не чухається десять хвилин у тім'я на кінцевих зупинках. Тут, як птеродактиль, вимерла манірність і фальшиві, часто бездушні церемоніали. Тут не вистачає звичайного людського тепла, адже більшість киян і гостей столиці одержимі лихоманкою заробітку, тягнучи переважно на плечах три-чотири роботи. Тут зазвичай неможливо вести неквапливі, задушевні чи якісь подібні бесіди.

Тут багато іронії, стосовно галичан також. Але я, будучи схильним до образливості, чомусь спокійно сприймаю ці жарти і антипафосні підколки, звісно, не залишаючись у боргу. Тут важко жити запоями або медитаціями.

У Києві мені переважно добре. Можливо через те, що я лише гість столиці? А якщо би там мешкав, може би, тоді...

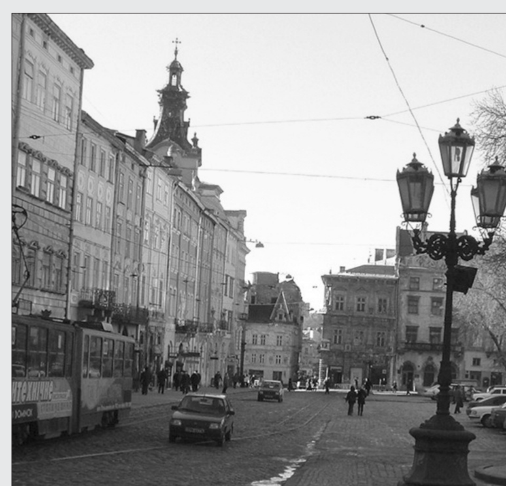
Не знаю. Київ і в Африці залишиться Києвом, бо така доля князівських міст.

II

До Львова я маю ще ближчий стосунок, адже на Львівщині народився. Проте іноді це ще нічого не означає...

Так склалося, що маю непрості стосунки із частиною львівського літературного і навколо-літературного середовища. Але не зі Львовом.

Коли у Києві я майже ніколи не буваю самотнім, то у Львові не раз доводилося блукати покрученими вуличками чи сидіти у кав'ярні наодинці. І справа не лише у вищезгаданих взаєминах. Тут це другорядне, адже насправді спілкування з іншими людьми залежить передовсім від нас, а вже потім... Словом, ви розумієте.

У Львові мені чомусь хочеться бути самому. Наодинці із містом, яке люблю не менше від Києва, але інакше. Можливо, як би смішно це не звучало, до Львова я вимогливіший...

Із Львова втікає багато амбітних людей. Міфологізований або демонізований, по-юнацькому старий чи занадто пещений Львів – попри все – ще зберігає ознаки вічного міста. Ця полікультурність і ці родинні гробниці, цей (щоправда, добряче підіпсутий) аристократичний шарм і ця кав'ярняна культура, ці тіні великих митців і це тім'я великої історії, цей справжній малозримий дух модерного (хоча і рагульського вдосталь) українства (а не малосмачне хвастання "п'ємонтизмом", яке радше говорить про задавнені історичні комплекси) дозволяє моїй уяві вважати Львів другою українською столицею. Як, наприклад, російські Москва і Санкт-Петербург чи польські Варшава і Краків...

Мені іноді сниться добрий і малолюдний Львів, де вулицями крокують гноми та ельфи. Або велелюдний, але заповнений, наприклад, ожилими музейними воїнами, котрі покинули свої законсервовані місця під склом і вийшли на львівські вулиці. Або молодими і натхненними лицями, не поточеними шашелем купецької амбітності.

Київ чи Львів? І Львів, і Київ. Двоє різно- і рівновеликих міст. Дві столиці.

Насправді центральне або маргінальне присутнє зліва, біля серця. І кожен із нас має власні варіанти своїх інтимних столиць або провінцій, їх може бути мало чи багато, вони можуть бути різними чи подібними, поволі переростаючи у нескінченність любові.

м. Івано-Франківськ

"СТРАНА РАБОВ, СТРАНА ГОСПОД..."

Не так давно у чернігівській газеті "Гарт" було надруковано статтю письменника О. Ярового "Парадоксальна Росія", у якій автор вкотре вже висповідався у своїй незбагненній та вічній любові до північної країни та до "дивовижного единокровного нам народу". Яровий писав про присутність у росіян дивовижної та невмирущої душі – явища, яке і досі не має світових аналогів, як не мало аналогів і інше явище – "нездоланна ні для сили, ні для брехні слов'янська вершина – Росія".

Той матеріал не дуже відомого серед українських читачів українського письменника мав викликати певну реакцію – зокрема, газета "Гарт" активно запрошувала своїх читачів "до дискусії щодо порушеної О. Яровим проблеми". Проте минув час, але жоден із читачів так і не висловився з цього приводу. Чому? Чи не тому, що усі хохли байдужі до високочолих думок своїх земляків-письменників? Чи, може, ніхто не вбачає у матеріалі пана О. Ярового проблеми як такої? А може, усі нетерпляче очікують, коли ми в черговий раз душею та тілом з'єднаємося з нашими "братами по розуму та вірі"? Наразі сказати важко, але той факт, що до влади в Україні знову прийшло чимало тих, хто поділяє щирі думки О.Ярового щодо незбагненної любові до північного сусіди, свідчить про те, що у разі їхньої остаточної (не дай, Боже!) перемоги на українській мові та культурі можна буде поставити величезного хреста! А над Україною запалає "рятівне сонце нової Росії".

ЛАПТІ І МАУЗЕР ДЛЯ "ЖАНДАРМА ЄВРОПИ"

Володимир КОВАЛЬ

Найголосніше "злодій!" волає той, хто сам є злодієм. Цю аксіому можна застосувати і до політики Московії щодо сусідів, котру провадять під гаслами "об'єднання слов'ян" та "збирання руських земель". Вона має на меті створити окремий слов'янський світ як противагу іншим експансійним світам – романо-германському, ісламському та далекосхідному. Сама ідея слов'янської єдності завжди була нічим іншим, як ідеологічним держзамовленням правлячої верхівки Москви, щоби під час довготривалої акції "собирания земель исконно русских" на легітимному рівні виправдати мотиви підкорення і поневолення усіх народів, які мають споріднені мови та релігію.

Сергій Шелухин, професор українського вільного університету в Празі, 1936 року зазначав, що політика загального (культурного та економічного) домінування над сусідами, яку провадила впродовж століть Московська імперія, – це "те обезличення, що для цього може бути єдина назва: практика духовного людоїдства... Подібне духовне людоїдство плекалось у Росії віками". Венецієць Амброджо Контаріні, який відвідав Московію у 1476–1477 рр., охарактеризував московитів однією фразою: "А взагалі це народ грубий". Англійський дипломат Джилс Флетчер, який відвідав Москву у 1588 р., надзвичайно точно засвідчив причини, з яких жителі Московії вирізнялися власною дикістю та невіглаством порівняно з іншими народами. "Причина этому заключается и в том, что образ их воспитания, чуждый всякого основательного образования и гражданственности, признается их властями самым лучшим для их государства и наиболее согласным с их образом правления, которое народ едва ли бы стал переносить, если бы получил какое-нибудь образование и лучшее понятие о Боге". Посол цісаря Леопольда I при московському дворі А. Майерберг у 1661 році також зазначив, що "Розмова гостей (москалів) віддає нісенітницею, дуже часто образлива для порядної людини. Лайка, захоплення найбільш бридкими ділами, або нахабне хвастання, котре ображає чисте ім'я інших – складають помітні вислови (мову) і дотепи багатьох промовців". Чи варто за таких умов дивуватися, що інший мандрівник, Павло Алепський, який шістдесят років по тому відвідав Україну та Московію, з жахом занотував про свій побут у Москві, порівнявши його з тим, що панував в Україні: "Життя москалів дуже зв'язане, ніхто з чужинців не може зносити цього, і людині все здається, ніби вона у в'язниці... Жарти та сміх стали нам зовсім чужі, бо лукаві москалі підглядали нас і про все доносили. Бог хай спасе нас і звільнить від них... Цілі два роки в Москві колода висіла на наших серцях, а розум був стиснутий і придушений, бо в тій країні ніхто не може почувати себе хоч трохи свобідним і задоволеним, хіба лише ті люди, що там виросли, а всі інші, от хоч би ми, навіть ставши панами цілої країни, ніколи не перестануть бентежитися та відчувати в серці неспокій. Зате Козацька країна була для нас начебто наш власний рідний край, а її мешканці були нашими добрими приятелями та людьми, неначе ми самі". Минали століття, проте загальна атмосфера життя в Московії з такою ж невблаганністю та гіркотою впливала на душевний стан іншої людини – нашого славетного земляка та нащадка козаків М. Гоголя. Як підмітив ще О. Герцен, у Гоголя, в міру того, як він відходив від Малоросії і наближався до центральної Росії, "наївні й чарівні образи зникають... Під московським небом усе в ньому стає понурим, похмурим і ворожим". Випадковість? Навряд, оскільки після Гоголя був інший письменник – Ф. Достоєвський, теж українського походження, і теж нащадок козаків, уся душа якого була переповнена духом свободи та життєрадісності. "У перших творах Достоєвського, – писала його дочка Любов Федорівна у своїй книзі "Достоевский в изображении его дочери", – багато цієї української поезії..." Подібні пасажі наочно засвідчують факт перетравлення московською задушливою атмосферою будь-яких виявів національного духу та свободи, негативного впливу на життя митця, на його психологічний стан.

О. Яровий наводить у своїй статті текст "Плану Даллеса" – ідеологічну фальшивку, якою лякали радянських людей ще у часи Л. Брежнєва. Одними з головних тез цього псевдотвору є те, що американські янкі нібито збиралися зруйнувати державність росіян (слов'ян) радянської доби: "Ми будемо непомітно, але активно і постійно сприяти самодурству чиновників, хабарників, безпринципності. Бюрократизм і бюрократична тяганина будуть возводитися в чесноту. Чесність і порядність будуть осміюватись і стануть нікому не потрібними, перетворяться на пережиток минулого. Хамство й нахабність, брехню та обман, пияцтво і наркоманію... – все це ми будемо спритно й непомітно культивувати. Все це розквітне буйним цвітом". Даруйте, але хіба все це не було ще до Даллеса, до Гоголя та до Петра I? Усе це з давніх часів – з Андрія Боголюбського та Івана Грозного – було вкорінене в московську культуру та народний дух, і задекларувати це серед людей наочно вийшло саме нашому земляку, який викрив та висміяв "кацапів" (слова самого М. Гоголя) у своїх невмирущих "Мертвих душах".

Потім, на жаль, настали інші часи й інші традиції, коли глузувати почали вже не з росіян, а з нас самих. Згадаймо популярну естрадну пару 60–70-х рр. – Штепселя і Тарапуньку. В чому полягав секрет їхньої надзвичайної популярності на теренах СРСР? Хіба тільки в акторській майстерності та репертуарі поміркованого критицизму (що був дозволений партією і КДБ) вад того "ідеального" суспільства, за яким і досі сумує переважна більшість населення? Ні. Головним секретом тої надпопулярності геніального дуету була напрочуд вдало вибрана концепція протиставки поміж розумним "росіянином-робітником" (Штепсель-Березін), що добре знається на своїй мові, та національно неідентифікованим "телепнем-хохлом", який розмовляє суржиком (хоча задля правди зауважу, що українську мову Тарапунька-Тимошенко знав досконало, на відміну від деяких сучасних ура-патріотів, і навіть досить жорстко захищав власне право бути українцем, за що неодноразово страждав від системи). Саме на прикладі Тарапуньки трохи згодом з'явилися такі ж популярні національно неідентифіковані телепні – Клара Новикова зі своїм одеським "говаром" тьоті Соні, Андрій Данилко із залізничним суржиком Верки Сердючки, "кролики" В. Мойсеєнко та В. Данилець тощо. Останнім часом на музичному каналі "М1" з'явилася нова естрадна пара – сябри Саша та Сірожа, веселий мистецький дует з вечірньою розважальною передачею "Калиханка", який проти ночі розповідає глядачам усілякі дотепні історії. Смішно? Так. Але вже десь після п'ятого перегляду майже щоденної телепередачі десь на рівні підсвідомості сприймаєш героїв "Калиханки" як взірець усього білоруського народу разом з його "вічним" президентом.

Певно, це вже стало справжнім "ходом" естрадних виконавців – виставляти себе та свій народ у приниженому, свідомо сплюндрованому вигляді, бо це сподобається, це можна продати, на цьому можна заробити. От і виходить, що справжні національні герої країн СНД нікому не потрібні. Герої є лише в Москві та Санкт-Петербурзі.

Україна протягом своєї історії мала багато звитяжців та героїв, одним з яких був гетьман І. Мазепа. На жаль, О. Яровий сприймає його радше як ворога, аніж як особистість, котра прагнула здобути для України незалежність. У матеріалі "Парадоксальна Росія" О. Яровий наголошує на необхідності створення союзу "братніх держав". А чи можливий рівноцінний союз між східнослов'янськими народами взагалі?

Події навколо о. Тузли, постійний політичний та економічний тиск на Білорусь, постійне втручання у внутрішньополітичні справи України, газовий шантаж проти нашої держави засвідчують, що подібного паритету просто не може бути, і Росія ніколи не відмовиться від ролі жандарма Європи, як це було у XIX ст., і світу, як це було у XX ст. Окрім того, існує реальна загроза як нашій мові, так і нашій національній свідомості. Наші діти, які змалку читатимуть російськомовні книжки – детективи, трилери, любовні романи, історичні твори, написані та відредаговані російськими ідеологами, чи дивитимуться щодня на провідних українських телеканалах російськомовні серіали про війну у Чечні, про "братів" – найманих убивць, про пригоди "бригади" чи про викрадення української субмарини російськими "патріотами", – сприйматимуть навколишній світ крізь призму російської "великодержавної та шовіністичної ідеології, котра повільно, проте неухильно накладає свою лапиську на життя та культуру сусідніх народів. Хтось може заперечити, мовляв, росіяни – наші брати, і намагаються не втручатися у внутрішнє життя нашої чи інших країн. Але... як тоді можна потрактувати слова президента Росії В. Путіна, коли ще у 2001 році він сказав, що "книга – один з найголовніших пріоритетів у справі збереження великої Росії на карті світу, бо ж територія країни порівняно з книгою нічого не варта – потрібні сила і знання, інформаційний вплив, навіть експансія. Як результат подібної державницької ідеології – чотири російські видавництва – "Аст", "Ексма-Прес", "Олма-Прес" і "Дрофа" видають щороку стільки книжок, скільки вся Україна. Небезпеку подібної духовно-поліграфічної експансії надзвичайно добре розуміють інші сусіди Росії як із заходу, так і зі сходу.

Російський академік А. Пипін у своїй "Истории Русской Этнографии", виданій у Санкт-Петербурзі ще 1891 р., відверто зазначав, що Москва об'єднувала з собою насильством на московській основі, а коли яка народність не піддавалася, то, "як було це, наприклад, в Новгороді, московська влада помагала об'єднанню просто винищенням населення, яке не піддавалося, виведенням туземців у далекі краї і переводом на їхнє місце москвинів, установленням московського ладу в управі й побуті й т. ін.". Приклад Новгорода не єдиний. Те саме було згодом і з корінними прусами у Кенігсберзі, з кримськими татарами, з чеченцями, з поляками у Галичині... Навіть після революції, коли цáрат упав під тиском нових політичних сил, деякі науковці та письменники-емігранти зазначали у власних мемуарах корисність подібної державницької програми. "Вообще же Прутский поход – это война пропущенных возможностей. Согласись Петр на предложение султана – и граница России тогда же пошла бы по Дунаю... Молдавия и Валахия, войдя в состав Империи, за 200 лет ассимилировались бы совершенно, – и мы не имели бы враждебной Румынии", так написав у першому томі своєї "Истории русской армии" емігрант О. Керенський. Як бачимо, протягом століть система національного чи расового домінування заголовної нації в Московії не зазнала суттєвих змін, а українська трагедія 1932– 1933 рр. є лише одним з варіантів розв'язання національного питання.

О. Яровий дуже багато місця у своїй статті приділяє питанням духовності російського народу. "У критичні моменти історії російський характер на все тлінне махав рукою: втрачати, крім душі, було нічого", – зазначає він. Проте саме ця байдужість до тлінного і давала змогу росіянам час від часу виявляти приклади масового та безглуздого насильства і вбивств, руйнування храмів, яке розпочав ще Юрій Долгорукий зі своїми суздальськими боярами, а завершили революціонери та їхні онуки. Не знаю, як там з відмінностями у ментальності, проте деякі риси відрізняють українців від росіян, бо інакше навіщо ж було б НКВС-івцям створювати у 40–50-х рр. минулого століття каральні загони, які під видом "бандерівців" та "лісових братів" чинили жорстокі насильства щодо мирних жителів з однією-єдиною метою: створити уявний негативний образ українця-націоналіста, ворога для своїх, – лише з тією метою, щоб припинити підтримку вояків УПА з боку місцевого населення. Ми й досі живемо серед міфів, що їх активно підтримують і поширюють як українські комуністи, так і наші північні сусіди, а захисники незалежної України, яких залишилося вже зовсім небагато, так і не можуть досі отримати від держави статусу тих, хто воював з окупантами за незалежну Україну. Це теж приклад віри – віри у ту брехню та фальсифікацію, на яку росіяни були і є великими майстрами.

м. Чернігів

Закінчення в наступному числі.

ПЕРЕЖИТЕ

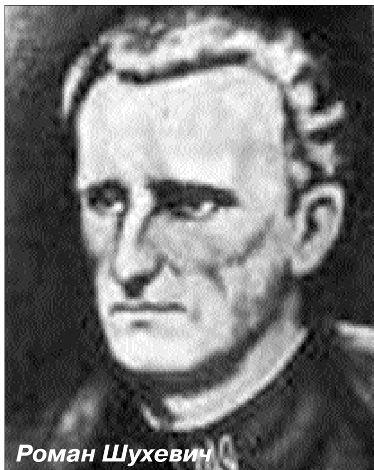
СПОГАДИ РАДИСТА УПА

ЯК ЧЕКІСТИ РОБИЛИ СПРОБУ ВИКРАСТИ КОМАНДУВАЧА УПА РОМАНА ШУХЕВИЧА В ЧЕРВНІ 1944 РОКУ

Таємниця – як совєтська контррозвідка проникла в ряди ОУН під виглядом патріотів України. І проникла аж до центру проводу ОУН, де вела антиукраїнську роботу.

Прізвищ провокаторів не знаю. Але знаю точно, що радист в проводі ОУН був двійником. І весь радіо- та телеграфічний зв'язок, який вівся з керівництвом ОУН-УПА, головою проводу ОУН в Україні Романом Шухевичем, контролювався чекістами. Дійшло до того, що чекісти задумали викрасти Романа Шухевича – генерала Чупринку. Все було прораховано. Помилки в розрахунках не було. Ніхто з членів ОУН не здогадувався, що в їхньому середовищі діє група провокаторів, які вміло замаскувалися під націоналістів.

Про посланців ОУН, які переходили кордон з СРСР, завчасно попереджали групи прикордонників, які на цих членів ОУН чекали на місці (вікні). Багато патріотів гинуло, деякі самі себе вбивали, але живими не здавалися. Декому, однак, вдавалося перейти кордон СРСР.

Роман Шухевич

Йосиф ГЛАДКИЙ (МОРОЗЕНКО), хорунжий УПА, радист

Пригадую весну 1944 року, кінець березня – початок квітня. При згоді центру ОУН прилітає літак, аби вивезти командуючого і його сім'ю на Захід, в Німеччину, бо совєтська армія наступає на територію Галичини. Літаком прилетіли друзі і знайомі Романа Шухевича. Командуючий відправив спецвантаж – секретні документи із сховища УПА, а сам відмовився летіти. Залишити бійців УПА без опіки і керівництва – це дезертирство, зрада. У родині Шухевичів таких не було. Коли відправили літак і хто в ньому полетів, не знаю. Того дня я приймав звіти, донесення, рапорти з воєнних округів і бойових частин УПА. Бої велися на всіх фронтах, тобто з відступаючими і нападаючими німецькими частинами та іншими союзниками – мадярами, румунами, італійцями, з бандами Ковпака, Армією Крайовою (АК), Армією Людовою (АЛ). Не було дня без боїв. Так тривало до червня 1944 р.

Наприкінці червня на те саме місце прилетів той же літак, але з іншим екіпажем, іншими представниками центру ОУН. Бійці сотні Голуба літак затягнули в ліс, замаскували.

Прибулі сказали, що вони послані проводом ОУН із Заходу (Німеччина). Їх було шість чоловік, озброєні, вдягнуті у форму німецьких офіцерів, дуже гарно розмовляли українською і просили сконтактувати їх з командуючим, бо мають спецдоручення – пакет чи листа від головного проводу, яке мають особисто йому вручити. Коли дізнались, що команда сотника Голуба не знає місцезнаходження командуючого, вимагали його розшукати. У них є своя радіостанція, тільки дайте хвилі, на якій працює радист. Координат позивних для зв'язку їм ніхто не дав, бо їх знали тільки радисти, а радиста в сотні Голуба не було.

У мене того дня не було прийому радіопередач, а також виходу на зв'язок в ефір, але я звернув увагу, що в моїй рації працює зумер. Даю умовний сигнал, що чую, і приймаю якесь важливе донесення чи повідомлення, даю підтвердження про прийом (кінець передачі), розшифровую. У донесенні сказано, що прилетів літак, знаходиться біля сотні Голуба. Команда літака має важливе доручення для генерала Чупринки. Знаю, де знаходиться генерал, беру коня, автомат на плечі і подався до командуючого, їхати треба було близько двадцяти кілометрів лісовою просікою.

Натрапляю на курінь УПА, яким командує Богун (прізвища не знаю). Раптом чую: "Стій! Хто такий? Кличка? Пароль?". Даю умовний знак кишеньковим ліхтариком: три короткі і три довгі спалахи. Мені дозволили наблизитись і почали питати, хто я такий, що тут роблю вночі. На ноги підняли курінного, сотника та інших бійців. У мене охорона забрала пістолет, автомат, коня, роздягла, один з них надів мою одіж, я не хотів роздягатись, і він мене вдарив. Знаю, що в курені є радист. Я відкликав курінного набік і попросив привести його, а про радиста ніхто й не знав. Богун прийшов з радистом, виявилось, що з ним ми навчались на курсах. Мені віддали все відібране. Я вдягнувся, підійшов до того бійця, який мене роздягнув, і вдарив його рукояткою пістолета так, що, напевно, повилітали зуби. Хотів його застрелити, але Богун не дав.

Курінний Богун взнав, хто я і куди їду, дав мені підводу і під охороною мене доставили до командуючого. Нас зустріли охоронці командуючого, які мене не знали особисто. Розбудили генерала. Він не розумів, що сталося: таких випадків у нас ніколи не було. Прочитавши телеграму, сказав: "Чи то жарт, чи серйозно? Але ідуть – як до мами на празник... Хоч би повідомили, а то як з неба впали. Хто їх послав, не попередивши? Як світатиме, виїжджаємо в сотню Голуба".

Встали рано, зі сходом сонця. Червень: день довгий, ніч коротка. Поки дістались до сотні Голуба, уже була пообідня пора.

Зустріч командуючого з представниками проводу ОУН проходила на лісовій галявині. Сотник Голуб вишикував сотню як до параду, віддав рапорт командуючому, той привітався з бійцями. Командуючий разом з сотником пішов до літака, де на них чекали представники з "центру". Вони віддали йому честь, вручили пакет, який генерал передав сотнику Пугачу (своєму заступнику).

Командуючий назвав своїх помічників-заступників і мене як радиста. Я зацікавив одного із гостей, він розпитував мене про мою роботу, яка в мене освіта, де вчився, як працюється. Я, що можна було, розповідав, а про решту промовчав. Тим часом почалися розмови, дискусії на різні теми: про наближення фронту, розпад Німеччини тощо. Далі зайшла мова про наказ центру негайно прибути на посланому літаку Шухевичу і його родині, щоб не потрапити до лабетів енкаведистів. Пану командуючому дали 24 години на збори.

Після розмови всі роз'їхались. Генерал поїхав шукати сім'ю. Я – в свій бункер, інші – за місцем дислокації.

Я їхав з командуючим в одній підводі. Шухевич мені говорить: "Тут щось неясно. Літак прилетів без попередження. Питаю, чому не попередили про прибуття? Відповідають, що послали радіотелеграму. Радист каже, що такої радіотелеграми не отримав. Серед тих, хто прилетів, немає жодної мені знайомої особи. Перевірю відкритим текстом".

Вранці по радіо запитав центр, чи відправляли літак. Відповідь була: "Перший раз чуємо. Почекайте, зателефонуємо у військовий відділ, може, вони посилали". Поки вони з'ясовували, хто посилав літак, радист-двійник (працював в ОУН радистом і був розвідником московського центру контррозвідки), почувши розмову Шухевича з центром ОУН-Захід, дав команду екіпажу літака: "Негайно втікайте. Нас викрили, за вами послали команду, щоб затримати".

Поки зібрались спецзв'язківці, послані Москви з допомогою бійців УПА літак витягнули на толоку, і він відлетів. Спецзв'язківці з'явилися лише через 2-3 години після втечі літака, екіпаж якого мав завдання викрасти сім'ю Шухевича і близьких йому людей і здати чекістам.

Після цієї пригоди мене командуючий попередив: "Йосифе, щоб про цей випадок ніхто не знав, мовчи". Що я й робив з 1944 по 2004 рік. Рівно 60 років зберігав таємницю. Після того випадку радист центру втік. Нам довелося всю систему зв'язку міняти: позивні, шифри, час виходу в ефір, передачу, прийом. Новий радист приїхав з Волині. Він займався на спецкурсах разом зі мною.

Мені минуло 80 років. Я багато написав спогадів про працю радіотелеграфістів, розвідку, контррозвідку, перехоплювання ворожих радіопередач, про командуючого Романа Шухевича, з яким я працював три роки. Написав правду про УПА, яка била німців і всіх ворогів України на Волині, Поліссі, у Галичині та в інших місцевостях Грубощівщини, Холмщини, Перемишля.

газета «Рідне поле», м. Стрий

ЗНАТИ ПРАВДУ ІСТОРІЇ

Марія ДЕМНЯНСЬКА

Коли за режиму Кучми порушувалося питання про визнання Української Повстанської Армії воюючою стороною, влада відповіла, що не може на це піти, бо, мовляв, такий крок не будуть вітати Ізраїль, Польща та Росія. Виходило, що ми маємо в інших держав просити дозволу на вшанування наших національних героїв, які свого часу самовіддано боролися, в першу чергу, проти російського імперіалізму та його сателітів.

Мені вже 80 років, тож на своєму віку я багато чого побачила, часом трагічного, викликаного тим, що моя рідна Україна протягом довгого часу була рабою московських катів, які всіляко знущалися над нашим беззахисним народом.

Виступаючи проти ОУН–УПА, москалі та їхня "п'ята колона" в Україні звинувачують українських націоналістів у тому, що вони нібито співробітничали з гітлерівцями. А мені згадується таке. До війни мій батько працював на великій залізничній станції і кожен день спостерігав, як з України в гітлерівську Німеччину один за одним мчали поїзди, завантажені українським зерном, борошном, крупами, макою – продуктами, що їх забирали в голодуючих українців.

Мешканці Західної України, які мали щастя не бути підданими московської імперії, не знали страшного голодомору 1933 року. Але в 1939 році облудний москаль під брехливими гаслами "воссоединения" і "освобождения" прийшов і на західні землі, приніс і туди терор, депортації, дикі розправи.

Якось більшовицькі карателі запідозрили 14-літнього підлітка-українця в тому, що він носить продукти в ліс для бандерівців. Кати повели свою жертву в гущавину і там його по-звірячому замордували. Коли батьки знайшли свою дитину, то побачили, що замість обличчя в хлопця була одна рана, очі видерті, ніс, вуха, язик відрізані. Вражена мати збожеволіла, а батько пішов до повстанців, щоб помститися катам свого сина, катам України.

Вже зовсім недавно те ж диКунське обличчя показав москаль і в героїчній Чечні. Одна чеченка, виступаючи в програмі радіо "Свобода", розповіла про те, як в чеченську оселю вривалося восьмеро російських солдат, щоб зґвалтувати 18-літню дівчину. Батьки її, звісно, кинулися на захист своєї дитини. Садисти їх повбивали, а доньку після групового зґвалтування задушили, оселю пограбували.

Звичайно, офіційний Кремль відхрещується від подібних злочинів, намагаючись видати свою бездушну і безсердечну солдатню за "миротворців", під крило яких інші народи нібито самі просяться. Коли ж про звірства москалів у Чечні почав розповідати журналіст Бабіцький, то президент "Российской Федерации" Путін сказав своїм підручним: "Это наш враг! Его надо убрать!"

І Бабіцького не стало. Давно вже ніхто не бачив його ні живого, ні мертвого.

Ще у вересні 1992 року мені в руки потрапив лист ветерана війни і праці, росіянки Валентини Миронцової з селища Октябрський Тульської області. Вона писала: "Після звільнення Рівного від німців штаб нашої дивізії внутрішніх військ дислокувався в цьому місті, а роти і взводи розташовувалися в районних центрах, брали участь у боях із загонами УПА. Вихована в дусі радянського патріотизму, я по молодості сліпо вірила офіційній брехні, що бандерівці – бандити. Та якось в Рівному я стала свідком страти групи бійців УПА. Всі вони зустріли смерть мужньо, як герої. Жоден не попросив пощади. Приймаючи мученицьку смерть, кожен вигукнув: "Слава Україні!" І тоді в моїй голові блиснула думка: хіба можуть так мужньо помирати бандити? Так ідуть на смерть тільки ті, хто безмежно любить рідну землю, свій народ, палає бажанням звільнити отчий край від окупантів. А ще я подумала: бандити не ті, хто вмирає за вільну Україну, а ті, хто прийшов на цю землю і чинить тут злочини.

Я низько схиляю голову перед тими молодими мучениками, які п'ятдесят років тому віддали своє життя за вільну, незалежну Україну".

А високопоставлені українці ще й досі, озираючись то на Москву, то на Варшаву, не наважуються віддати належне національним героям-мученикам, на державному рівні визнати їхні легендарні подвиги, без яких не було б і помаранчевого Майдану.

Сьогодні в Україні не ревуть гармати, не косять ворожу нечисть повстанські кріси та скорострілі. Дехто з "премудрих" політиків київських уже навіть присвоїв Москві титул нашого "стратегічного партнера", бо ж Росія – то вигідний для українських олігархів ринок їхніх товарів. А тим часом "стратегічний партнер" намагається тишком-нишком, дуже "демократично", з допомогою високооплачуваної "п'ятої колони" у складі вітренків, симоненків, костусевих, іншого сміття ослепити і зробити без'язикою всю нашу націю, нав'язавши їй російську мову: про людське око як другу державну, а насправді таку, яка, одержавши той статус, остаточно витіснить з усіх життєвих сфер нашу рідну мову. Вбивши мову, ворог уб'є і націю. Ось чому на нас чиниться нині такий шалений тиск, що навіть Президент України дипломатично пояснює "п'ятій колоні": їхні вимоги антиконституційні, і вони ніколи не наберуть 300 депутатських голосів, необхідних для того, щоб змінити Конституцію України.

Слава Богу, в Україні є КУН, є націоналісти, для яких Україна понад усе, які все зроблять для того, щоб лютий ворог не познущався над нашою матір'ю, над нашими дітьми.

м. Миколаїв

ПОРТРЕТ ЗБЛИЗЬКА

Кожен народ, який живе на землі, почуває себе в небезпеці, тому що кожному народу загрожує зникнення. Деякі народи вдають, що ця проблема для них вже минулася, але даремно. Втрачати пильність не можна ніколи, – вважає Богдан Жолдак – найважчий письменник в Україні (власна вага 154 кілограми). Цю тезу він обґрунтовує в таких творах, як "Гопак-опера Конотопська відьма", "Спокуси", "Яловичина – макабрески", "Як собака під танк", "Бог буває", "Топінамбур, сину", "Музичні війни", "Антиклімакс", "Шизотерапія". Деякі таємниці він розкрив і під час цього інтерв'ю.

Богдан ЖОЛДАК:

"СПРОБУЙТЕ СКАЗАТИ У ФРАНЦІЇ, ЩО КОЛИСЬ НАША АННА ЯРОСЛАВНА ПІДПИСУВАЛАСЬ ЗА ЇХНЬОГО КОРОЛЯ"

– Пане Богдане, Ви професійно займаєтесь і письменницькою, і журналістською діяльністю, і маєте чималий досвід з творення суспільних міфів.

– Наші засоби масової інформації творять міфи тим, що здебільше замовчують наші здобутки, скажімо, в історії світової культури. Найяскравіший приклад: зараз відкрито так звану Кам'яну могилу в селищі Мирному на Мелітопольщині. Це – найстаріші в історії людства письмена, петрогліфи. Знайдено їх там кілька тисяч штук, і їм 14 тисяч років. Тобто вони були створені на 8 тисяч років раніше, ніж давньоєгипетські ієрогліфи. Уявіть собі, що б трапилось, якби хоча б один такий напис знайшли на території Польщі: вони підняли б галас на весь світ. А що відбувається у нас? Усі уперто обходять цей факт або називають ці надписи якоюсь шкрябаниною, хоча вони дешифровані московським протошумерологом Анатолієм Кифішиним. Йдеться у них про давнє божество на ім'я Енліль, яке помирає й воскресає, тобто ідея воскресаючого Бога існувала тут за 12 тисяч років до народження Ісуса Христа. А в сучасних енциклопедичних довідниках України під грифом Кам'яна могила є лише згадка про якусь середньовічну стоянку на Донеччині, себто взагалі немає інформації, якою міг би пишатися кожен інтелектуал, що упорядковує подібні видання.

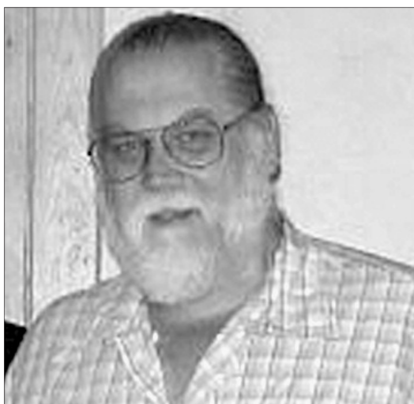
– Ви вважаєте, що українські засоби масової інформації взагалі не зорієнтовані на створення позитивних суспільних міфів?

– У нас існує цензура – і внутрішня, й зовнішня, – яка скеровує наші інтелектуальні поривання і взагалі всі наші здобутки. Ось ще один приклад: вчителька молодших класів з Вінниччини, мати двох дітей, стала чемпіонкою світу з культуризму, тобто заволоділа титулом, яким серед чоловіків володів Арнольд Шварценеггер. Вона конкурувала з американськими жінками, які загодовані протеїнами, білками, вітамінами, – і перемогла. І де про це чути?

– Отже, на Вашу думку, існує певний тиск для замовчування наших пріоритетів?

– Так, і це дуже болісно. Тому такі письменники, як я, намагаються дофантазувати, у фантастичний спосіб додати літературі деяких міфічних сюжетів. Я дуже люблю легенди, які побутують і невпинно циркулюють в народі. Наприклад, чи не в кожному селі свого часу були свідки, що Катерина II померла від того, що спала з жеребцем. До речі, дуже багато таких міфів потім виявляються правдою. Скажімо, безліч міфів і чуток про зв'язок Сталіна з царською охоронкою зараз вже документально підтверджені. У радянські часи ходив міф, в якому сумнівались найрадикальніші його носії: що Ленін був німецьким шпигуном; тепер і на цю тему є документи. Але тоді це все передавалось пошепки і побутувало в найширших верствах народу, особливо серед сільського населення.

– Ви теж є творцем численних міфів; один з них про те, як український бас Борис Гмиря виграв Другу світову війну.

– Справа в тому, що страшнішим за будь-яку вигадку є той факт, що коли відступали радянські війська з Києва, то при евакуації Оперного театру вивезли все, окрім найвидатнішого світового баса Гмирі, – це вже лежить поза всяким міфом. Він був єдиним на землі серед басів, який проспівав оперу Вагнера "Льоенгрін". Басова партія в цьому творі потребує такої віртуозності, що її не кожен тенор здатен виконати. Про це досягнення Гмирі ніхто не згадує, а можна собі уявити, що було б, якби щось подібне зробив Шаляпін, який, до речі, насправді був низьким баритоном, але створив собі всесвітню славу баса – це теж міф. Як відомо, на Вагнері був помішаний Гітлер, тож за його наказом Гмирю привезли на Вінниччину у "Вервольф", і він там співав. Після перемоги "червоних" йому довго не давали ходу. Я відтворив цей факт з біографії Гмирі. Зараз вже доведено, що "Вервольф" радіоактивний, бо його зводили з гранітних порід. Тож я написав твір про те, як Гітлер, приїхавши туди, аби послухати Гмирю, втратив стратегічний військовий глузд і програв війну. Через велику любов до Вагнера. Такі міфи з часом знаходять своє підтвердження.

– Але повернімося до наших часів. Усі пам'ятають, що один з найхарактерніших міфів, продукованих провладною пресою напередодні бурхливих подій осені 2004 року, був пов'язаний з "найкращим за всі часи незалежності" прем'єр-міністром Януковичем.

– Так. При зростанні цін, падінні добробуту, колосальній смертності тощо в газетах можна було прочитати, що у нас існує зростання валового продукту на 16 відсотків. Наскільки ж тоді мусили б упасти ціни? Паралельно ішла пропаганда підвищення цін на комунальний транспорт і комунальні послуги. Промисловість великою мірою була перепродана російським власникам і працювала вже не на Україну. Засоби масової інформації напередодні помаранчевої революції розповідали про нечуваний зріст добробуту. При цьому мене дивувало, що деякі українці охоче підтримували цей міф.

– Розкажіть про нові творчі здобутки. Адже Ви не лише найбільший, а й найвеселіший з українських майстрів пера.

– Чимало часу я досліджую численні бронзові пам'ятники в нашій країні. Скажімо, Щорсу, Артему і так далі. Почалося з того, що колись я дивився по телебаченню, як у Львові завалили пам'ятник Леніну, і раптом виявилося, що всередині він – порожній. Тобто, це литво сприймалося як моноліт, багатотонна машина, що стоїть на постаменті. І зненацька, коли його перекинули, зробили ось таке "відкриття". Тож моя нова мініповість про персонажа, який ходить і приміряє на себе ці пам'ятники, оскільки всередині у них – порожнеча. Я описую, як людина почуває себе всередині цього пам'ятника, як вона рухається по вулиці "в бронзі" і як моментально змінюється до неї ставлення оточуючих – залежно від того, в який пам'ятник вона "одягнулась".

– Багатьом запам'яталася Ваша сакраментальна дискусія з іншим письменником Юрієм Покальчуком: так званий "суд над суржиком". Ви були в ролі адвоката суржика і перемогли, посоромивши всіх ворогів цього мовного покруча. А як Ви сприймаєте таке явище, як політичні теледебати, – саме з погляду "мовних перлів"? Скажімо, свого часу Віктор Янукович вразив український народ фразою: "Ми зробимо все, аби наш народ почував себе в небезпеці".

– Я б не став аналізувати мову політиків – зазвичай це дуже сумно. Але, відштовхуючись від згаданої фрази, яку лише одна помилка перетворила в абсурдизм, я хочу сказати ось що. Кожен народ, який живе на землі, почуває себе в небезпеці, тому що кожному народу загрожує зникнення. Деякі народи вдають, що ця проблема для них вже минулася. Спробуйте сказати у Франції, що колись їхній король не вмів писати, а наша Анна Ярославна була письменна й підписувалася за нього. Французи зустрінуть ці висловлювання вороже. Спробуйте комусь з англійців сказати: "А ви ж не на своїй землі живете, ви ж захопили цю територію". Реакція буде аналогічною. А що стосується українського народу, який ще до кінця не самоствердився, то ця небезпека великою мірою ще довго лишатиметься для нас безпосередньою. Розслаблятися не доведеться ні нашим дітям, ані онукам, які, звичайно, матимуть значно менше проблем. Але вони не повинні заспокоюватися, тому що це завжди так робиться: заспокоять, утихомирять і... Згадайте відомий фільм "Хоробре серце" про боротьбу шотландців з англійцями. Англійці їх "приспали", заспокоїли і тут-таки завдали найстрашнішого удару, який назавжди поневолив цю країну. Так що заспокоюватись – завжди гріх.

Розмовляв
Анатолій ЛУЧКА

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

ХАЙ СТАНУТЬ ЮВІЛЕЇ УКРАЇНСЬКИМИ!

Євген ДУК

2009 року виповниться 400 років від дня перемоги під Конотопом військ українського гетьмана Івана Виговського і татарської кінноти над московською армією, що вторглася в Україну. Того ж року – 350-та річниця поразки військ гетьмана Івана Мазепи і шведського короля Карла XII під Полтавою.

Ці події мають бути відзначені належним чином на державному рівні, тож відповідну підготовку слід починати вже найближчим часом, до того ж за найактивнішої участі Конгресу Українських Націоналістів. Треба, перш за все, визначити засади урочистостей, підготувати пропозиції щодо складу відповідних комісій. Документи, підписані головою КУН, слід вчасно подати на розгляд Президенту України.

Особливу увагу доцільно приділити вивченню Конотопської битви, яку впродовж століть замовчували московські шовіністи і "наші" манкурти. На місці бойових дій, зокрема пов'язаних з облогою Конотопа московитами, мають бути проведені археологічні роботи. Треба чітко окреслити межі території, на якій розгорталася битва, надати їй статус заповідної, впорядкувати, прикрасити панорамою чи діорамою, пам'ятником, а то й меморіальним комплексом.

Кардинальним змінам підлягають музейні експозиції, присвячені цим пам'ятним подіям, та й не тільки їм. Коли я 2003 року відвідав Державний краєзнавчий музей Конотопа, то з душевним болем побачив типовий совєцький заклад, в якому ще й досі на видному місці висять цитати з творів Леніна, а про Конотопську битву нема й згадки.

Те ж саме можна сказати і про музейний комплекс Полтавської битви. При вході до нього височіє пам'ятник катові українського народу Петру I. Його, звичайно, слід демонтувати і встановити у відповідній залі. Мають експонуватися скульптурні пам'ятники Івану Мазепі, Карлу XII, Семену Палію та іншим фігурантам події.

Слід налагодити відповідні контакти на державному, громадському, науковому рівнях зі шведами, які були нашими союзниками у битві під Полтавою, а тепер можуть взяти гідну участь у розробці та проведенні ювілейних заходів, фінансуванні проекту, забезпеченні необхідних умов для плідної роботи наших науковців у архівних та музейних установах Швеції.

Не виключено, що й Москва готуватиме ювілейні заходи на нашій території. Їх проведення не повинно суперечити нашому баченню подій, нашим національним інтересам. Маємо бути готовими до провокацій як з боку московських шовіністів, так і "п'ятої колони".

м. Фастів

Конотопська битва. Малюнок Михайла Дмитренка

Леся БАКАЛЕЦЬ

ФЕСТИВАЛЬ

МУЗИКА ДЛЯ ТВОГО СЕРЦЯ

НА ФЕСТИВАЛІ "РОК СІЧ" МОЖНА БУЛО ПОСЛУХАТИ НАЙКРАЩІ УКРАЇНСЬКІ РОК-ГУРТИ

Україна – козацька держава, а справжні козаки слухають рок. І тепер вони мають ще й свою власну фортецю – фестиваль "Рок Січ". Саме він об'єднав усіх противників попси заради святої мети – року. Хто, як не Олег Скрипка, лідер гурту "ВВ", організовує в нашій країні справжні національні музичні дійства? Він показав, що і рок у нас має своє особливе, суто українське забарвлення.

За два дні фестивалю, який проводився на Трухановому острові в Києві, прихильники справжньої музики мали змогу задовольнити свої музичні потреби. Публіка, за визначенням Олега Скрипки, "українська, класна, рокова – її більше, ніж я собі уявляв". На трьох сценах поряд із легендами українського року виступали молоді виконавці, для яких фестиваль був чудовою нагодою заявити про себе. Ті з глядачів, які полюбляють "хард", йшли на сцену "Вежа" (до речі, біля сцени дійсно є вежа), де виступали гурти "Фліт", "ТОЛ", "Назад шляху немає". Звичайно, не обійшлось і без легенд – порадував гурт "Вій". Сцена "Ротонда" зібрала виконавців трохи легшої музики та репу. Узагальненим варіантом, так би мовити, для широкого кола слухачів, була сцена "Баржа", яка знаходилась, як ви, певно, вже здогадалися, на справжнісінькій баржі, причому справній. А позичили її організатори фестивалю в річковому порту, де й відбувався монтаж сцени. Отак зі сценою вона навіть трохи подорожувала Дніпром. Саме тут відкривав, а наступного дня й закривав фестиваль гурт "ВВ", якому в ці дні виповнилося 20 років.

Олег Скрипка на "Рок-Січі". Світлина Антона Дегтярьова

Та біля жодної сцени не було постійної авдиторії. Відбувалася така собі музична міграція – люди ходили від одного майданчика до іншого, самі створюючи собі програму фестивалю. Виконавці також обирали сцену за бажанням. До речі, важливий факт: всі гурти грали безкоштовно.

Під чудову музику чому б трохи й не поприбирати, подумали організатори та вигадали акцію – "Ні попсовому сміттю!". За поліетиленовий мішок сміття кожен міг отримати 0,5 літра пива. Дітям до 18 років у такій акції брати участь було заборонено. А на закиди журналістів, мовляв, усе одно хлопчаки 11-13 років бігають по території фестивалю з пляшками пива, Олег Скрипка сказав, що краще вже пиво, ніж наркотики.

Окрім прибирання, учасники фестивалю ще й займалися садівництвом – заклали горіхову алею. Кожен гурт посадив своє деревце, а під ним встановив табличку зі своєю назвою. Хлопці з "Вія" хотіли написати: "це дерево поховали такі-то", але потім передумали. Напевно, все-таки вирішили, що їхнє деревце має шанс вижити. "Те, що дерева садять, – це добре, і кожна така акція – це набагато краще для зеленого руху, для країни, ніж весь галас по телевізору, – каже Сашко Лірник з гурту "Вій". – Перше своє дерево я ще в школі садив з мамою, а недавно ось черешеньку посадив з Лесею, дружиною моєю, хай росте!".

Усі зелені зони були огороджені стрічками, і на кожній була табличка "Обережно, кліщі!". За перший день їх розвісили 800 штук, а на другий абсолютно всі зникли, напевно, хтось узяв собі на пам'ять. "Наступного року можна сміливо розміщувати зображення кліща на футболках як символ", – каже Василиса Дребушевська, керівник медіа-центру. До речі, біля нього зранку на другий день фестивалю знайшли... козла, який також зробив свій вибір на користь рок-музики. Тварину, звичайно, повернули до труханівського господарства.

І це не єдиний феномен фестивалю. По всій території обладнали спеціальні точки, де можна було придбати диски гуртів-учасників "Рок-Січі". Але яким було моє здивування, коли серед них я побачила й диски Софії Ротару, гурту "ВІА ГРА" та Євгенії Власової. "Просто в одній коробці були", – пояснює продавець. На питання, чи купують таку "рокову" музику, він довго сміявся.

ВІД АВТОРА

ОБРИСИ ЧАСУ

Павло ВОЛЬВАЧ, поет

Час ніби нинішній, пост-індустріальний, а стежка через пустир, повз іржаві гаражі і зачинений пункт прийому склотари видається такою колишньою, зовсім не неокапіталістською, і пожовтілі недопалки вгрузають під трансформаторною будкою так по-розвиненосоціалістичному... "Я не знаю, що таке час, Господи", – казав колись Блаженний Августин. Я не Августин, але теж не знаю. Тим більше нинішній. Якийсь він такий вислизаючий, подрібнений, строкатий. А головне – якийсь несправжній начебто...

...Виходжу з переходу – і ніби потрапляю в підзабуту юність: червоні прапори, що заполонили пів-Майдану, що "застиглу музику Поплавського", портрети вождів, палкі промови. Ну, за народ, звісно, за його тяжку доленьку. Але провідники на подіумі аж ніяк не виглядають упослідженими, та й як інакше? Сутужно їм, важко, майже нестерпно, але на мітинг вони приїхали в автомобілі "Бентлі" ручного складання. І в ньому ж і від'їдуть до парламенту, в якому рік у рік відстоюють інтереси народу на додачу з власними зарплатами та пенсіями, які не вкладаються в уяву того ж таки народу. Для симетрії цій декоративній "лівизні" дорівнює "правизна" з іншого боку "застиглої музики". Там також за народ, також рік у рік, з перервами на обід і літні вакації торгують своєю гротескною рішучістю, задрапованою в камуфляж і ультрапатріотичні гасла. Бренд, торгова марка, яка приносить зиск їхнім власникам. А десь далі, в мареві вулиць і площ, тріпочуть знамена інших торгових марок, різницю в кольорах і абревіатурах яких пересічний громадянин відчуває не краще, ніж, скажімо, відмінності між тестиментарно-рустикальним і постмодерним дискурсом. Та й не конче необхідно відчувати. Для бажаючих – музика безголосих "зірок", які плутаються в трьох акордах, макулатура, що зветься "бестселерами" і в яку, притримуючи закладки, тичуться носом пасажири метро. Та багато чого, на вибір. "Ето товар для Кременчуга", – казав колись бабелівський Коля Шварц, але коли то було.

Втім, як цей час не ганять і гудять, мовляв, він і несправжній, і симулятивний, і ще якийсь, а він не такий і поганий. З чогось же він з'явився і, сповнившись, як казали євангельські мудреці, новою вагогою, ще у щось виллється. У що? А хтозна. Тут, як мовиться, без пляшки не розберешся. У що виллється вона, принаймні передбачити легше. Хоча немає гарантії, що куплена в найближчому кіоску пляшка теж не виявиться симулякром. Простіше кажучи, звичайнісінькою "катанкою".

ДРУГ ЧИТАЧА

ЯК ЗЛОВИТИ ВІТЕР...

ГАЛИНА ПАГУТЯК СТВОРИЛА КАЗКУ, АДЕКВАТНІШУ ВІД ДІЙСНОСТІ

Іван АНДРУСЯК

Справжня письменницька майстерність полягає в тому, аби показати світ не буквально таким, як він є чи принаймні бачиться, а трішечки... іншим. Пустити, так би мовити, одразу декілька променів під різними кутами зору, але не прямо, а трішечки їх "заломивши". Таким чином висвітлюються зовсім несподівані, місцями геть парадоксальні ракурси, які, проте, значно адекватніше виказують саму природу життя, ніж безпосереднє відображення. Так створюється казка, яка більше подібна до дійсності, ніж сама дійсність.

Однак, чесно кажучи, я давненько вже не зустрічав у вітчизняному письменстві творів подібного штибу, витриманих у рамцях класичного, сиріч доступного й цікавого широкому читацькому загалу набору виражальних засобів. Модерних чи постмодерних – скільки завгодно, але ж вони потребують і специфічно підготовленого читача; а от "стара добра традиція", здавалося, обірвалась. На щастя, лише здавалося – новий роман Галини Пагутяк "Королівство", який нещодавно побачив світ у тернопільському видавництві "Джура", нарешті, підтверджує принципову істину, згідно з якою вічне навіть у найпостмодерніші часи нікуди не зникає.

Власне кажучи, Галина Пагутяк усього лише написала... казку. Саме так: звичайнісіньку красиву казку про три світи – наш Серединний (іще б пак!), злу Імперію (кого ж вона нам нагадує?!) і мудре Королівство (така собі патріархальна, але не старожитня Україна мрій). Є тут, щоправда, іще й четвертий світ – Граничний, податний усім упливам (кажучи з усмішкою, майже казкова "Білорусь"), та й усе решта діється як у казці, себто, як у житті. Адже є тут принцеса, якій у плині дії випадає побувати в ролі як Попелюшки, так і Сплячої Красуні; є й принц, спершу навіть зачаклований, якому доводиться пройти цілу низку небезпечних і карколомних випробувань. Є й майже "гаррипоттерівська" жага боротьби добра зі злом – щоправда, без усе активніше притаманного текстам Джоан Роллінг "озброєного фанатизму". У Галини Пагутяк натомість розгортається одвічна боротьба грубої сили з одвічною мудрістю, і остання перемагає, може, не так ефектно, зате, вочевидь, значно ефективніше. Одне слово, як і в житті, де вона так само перемагає, незважаючи ні на що.

Послухати таку казку з вуст Галини Пагутяк – письменниці-філософа – саме нині особливо доречно. Бо надто багато паралелей із "житейським довкіллям" простежується в її простих, зрозумілих, але далеко не банальних словах. Бо якщо не можеш знайти дверей – намалюй їх на стіні. Бо повінь починається з того, що впала зайва крапля дощу. Бо лише часом можна виміряти правду. Бо для того, щоб ловити вітер, треба врости в землю корінням. Бо які люди, такі їхні книги. Бо, врешті-решт, кожен має право на таємницю. Тим паче, що складних рішень завжди багато, а просте – лише одне, і краще обрати його. Такі от краплини мудрості з "Королівства" відомої письменниці просто так не сіються в неблагодатний ґрунт. Здається, ми вже потихеньку прозріваємо до того, аби їх сприймати. Нарешті...

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"

Замовлення №

Наклад 120 000 примірників

Ціна договірна